

בחינות עולם

• שחבר החכם השלם •

המליץ הגדול • המחקר האמיתי •

הרב המאן הגדול מ"ה

ידעי הפניני הברדשי •

מחושבי בארסעלאנע במדינת שפאניע :

• ובתוכו עץ הדעת •

• כולל דברי חכמה ומוסר •

• אמרי דעת • אמרי בינה •

• ובמליצתו שלש עשרה עקרים •

• כאשר עיניכם תחזינה משרים :

ניעתק ללשון ענגליש

ע"י התורני הר"ר טובי שמואל

• בן הגאון הגדול מ"ה ישראל זצ"ל •

מקאללין במדינת פיהם :

כי יי יתן חכמה • מפיו דעת ותבונה :

בשנת תקס"ו לפ"ק

הקדמת המעתיק

בנפשי עברה רוח קנאות • על הלשון העברית הזורדת
פלאות • כי ברבות הזמן והתלאות • ילדה הגר
ילדים חמודים • ותהי שרה עקרה • השפחה תירש נברתה
דיא נושאת כתר מלוכה • והגבירת לבל רגל דרוכה • מהגר רצון
יפיקו • ובילדי נכרים ישפיקו • והגבירת בכל יום לראש המזות
תקרא ואומרת • מה עול מצאתם במפעלי • כי רחקתם מעלי •
הלא ביום דבר י עם אבותיכם • אנוכי עמדתי בין יי וביניכם •
ולחיות הברית ברוח פי נכתבו • וטצור לשוני נחצבו •

אף • על זאת פקחתי את עיני • אשר היוונים מרחיבים פה •
מאריכם לשון • לאמר החכמות ממנו יצאו • ועמנו
נולדו • קולם ברמה נשמעים • ועל ספרי הפילוסופי • שמות
הכמי דעבריים נעלמים • ושכמ נזכרים ונרשמים • מהם
הרימו קרנם • לירות בחץ הלעג • להוציא עתק כפידם •
שהתורה והחכמה זה לזה מתנגדים • והחסרון כיצדם • שלא
דבינו אברותי • לא ירדו לעמקות • כי מי שלא ידע סודה •
לא ראה הדדה :

אשר מקוצר המשיג • ועומק המושג • מימיהם לא דלו ושתו
מימיו • מי עדן :

ולהראות לעיני העמים והשרים • את יופי מעלת הספר
הזה • אשר לו דומיה תהלה • הלא כתוב על
ספר דברי הישר • כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים •
ובפרט לפני העם • אשר אנחנו חוסים בצילם • בחכמות
ובנימוסין מוכתרים ומפורסמים • מפיהם אנו חיים • ומברכותם
אנו מבורכים • יי יהיה בעורם וישלם נטלם :

מי יפאר גודל פאר הספר הזה הנחמד • כיושך דעת האדם •
הלב חומד • ישתעשעו בו נסיכי אדם • אף ימצאו
מרגע לנפשם • הוא הורה לנו את הדרך אשר נעלה • במעלות
הסולם מוצב ארצה • וראשו מניע השמימה • בו יכירו חסרון
העולם הזה • הבלה והכלה • ומעלות העולם העליון הנצחי
המעולה • שם עונג הצפון לצדיקים • בכל תענוג נשמי לא
יסולה :

ואם יקחו אנשים שמץ מנהו • בו תחבולת תקנו • כי ממחצב
החכמה העליונה נחצב • ומימיו מן הקודש הם יוצאים •
וספר הזה כולל תורה ומורות • אשר ילקט וחיבר מספרי
חמדות • הספר הזה נפלא בערכו • וההעתקה ימצא מתוק
על חבו • לכן עוררו ישיני לב הקיצו ישיני דעה • המוכרים חיי
עולם בחיי שעה • לסה תשנו • תראו פני האל • ונכתו
תתנו • אמרו להכמה אחותי היא • והיא גם היא תאמר אחי
הוא • החכמה תענו לחכם • באורח חיים תנחחו מעמלו
תניחו • בה ינצל מרדת שאולה • ועלה אל המעלה הגדולה
חאת תורת העולה :

א

שמים לרום • וארץ לעומק • ורוחב לב נבון
אין חקר : אוהב התחקות על שרשי
מחצב אנושותו : אין חקר לתבונתו • רבים
חקרי לב אשר אתו : רבות מחשבות בלב
צדיק • צדקות אהב : בקרביו יקדש קדוש
ישראל • ובשפתיו יכבד אלהי הכבוד : אין
חכמה • ואין עצה • ואין תבונה • אשר אין
להם רועה : מי משפלים מבלעדי השלם •
יתכחשו לו : היכלכל לב שמים • היכיל
לב ימים • מחקר כללוהו קירות לב :
היסוככו כנפי רוח על רוח חכמה • מרחפת
על מי מנוחות ונחלי עדן : חיקיפו רחבי ארץ
מחשבה מושבה עלית קיר קטנה ככף איש :

בחינות עולם

ראה זה חלק אדם מאל • וחלק אלוה
מעולמו : האלהים בשמים • וזה לברו על
הארץ • הולך נכוחו : דורש רשומות בכתב
אמת : גדולים מעשיו בדת ודין • לולא
בעתות זמנו יבהלוהו • ורוח עתו מבעתו •
אל יעצור לו לרכוב שמים • לחבק זרועות
עולם • עד היותו כאלהים לדעת טוב :

ב

על זאת ישתומם • כל חסיד יבהל • כי
אזלת יד : כי אראח חמס וריב בעיר
צלמי אבזה • כי אתבונן לתמורות במדינות •
שנאתי נפשי : אמרתי הן האדם הלז בתבל •
היה כאחד מצבא מרום במרום • לבבו מני

יום רחבו גדותיו • יפרוש כנפיו לתימן •
 בחדריו סתום יגלה : הן קדם יהלוך • ויבין
 תעלומות חכמה : יסיק שמים • שמה מרכבות
 התחכמותו • יציע שאל • הנה עליות
 בתהומות יקרה : יעלה משפל מצבו לרום
 שמו • ירד מגבהי שמו על ארצו • עד
 יסקלו לפניו נתיבות עולמו : רצוא ושוב •
 עד בקלות הרגל שכלו • ורוח בינתו בקצוי
 הבריאה : מוליך ומביא • מעלה ומוריד •
 עד יאסוף בחפניו • גלילי ארץ בתעצומו
 ורומו • ובגאותו שחקים : עד יכלול מדעו •
 טבעי היצורים ותכונתם • תקבץ בחינתו •
 אמיתת הנבראים למיניהם : ועל אל אלים
 ידבר נפלאות • ומילין לצד עילאה ימלל :

לאיש אשר אלה לו • אנכי הריתי עמל
 וכעס : הטוב היות גזרת ספיר אשר

בחינות שלם

כזה למקרה • ופגע כמטרה לחץ : חנכון
התעתדו לבוז ולקלון • כאחד הריקים ;
היאות שאתו על וחרפה • בנעוריו ובזקוניו ;
איך יושב בשבת תחכמוני ישב בדד • וידום
דמי לבר אלהין ; רועה אמונה • איכה
ירעה רוח • מרביץ חכמה ומוסר • איכה
ירבץ תחת משאו : נשען על בינתו להמלט •
איך חכמתו לא עמדה לו : מחזיק בתומתו •
איך תרפנה ידיו : או אם תחת מסבות
יתהפך • למה זה יגוע אדם ואיו • כבהמות
שרה וחיתו יער : למה אבני קדש בין רגבים

בחינות עולם

יִרְבְּקוּ • תחת צאלים תשתפכנה : אֵין
לְגוֹיָהּ בְּמַחֲוָה אֱלֹהִים מִתּוֹאֲרֵת • יי אִמֵּר
לִשְׁכּוֹן בְּעַרְפֵּל : רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה וְאֵין מִנְחָם •
מִמְּלֶאכֶת יי בְּשׁוֹבַח גְּמִיזָה וְנִמְסָה : מֵאֲרֻזִּים
נִטְעוּ בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים • כִּי יַעֲלֶה הַכּוֹרֶת
עֲלֵיהֶם : אֲבִינָה בְּאִנּוּשׁ • אֲבַחֲנָה יִצִּירָתוֹ •
וְלֹא מִצֵּאתִי בַּה חֶסְרוֹן • רַק אֶת הַמּוֹת
הַזֶּה :

ד

מִקּוֹר חַיִּים הַכִּין לָנוּ הַטֵּבַע בְּחִכְמַת בּוֹרְאוֹ • ד
הַשְּׂאִיר לָנוּ בַּהשְּׂאִיר נַפְשׁוֹתֵינוּ
אַחֲרָיו בְּרִכָּה • בַּה נוֹכַל הַתִּנְחָם מִמַּעֲשֵׂה
הַהֶבֶל מִעֲצָבוֹן הָעֵדָרִים : תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים
יֵשׁ לָנוּ בְּבֵית הַמֶּלֶךְ • וְמָה תִּתְּאוֹנֵן בֶּן
אֲדָמָה • כִּי חֲצַבְתָּ לָךְ פֶּה קֶבֶר : מוֹשֵׁב
אֱלֹהִים תִּקְוָה לִשְׁבֹּת שׁוֹקֵט וְבוֹטָח • וְמָה

בחינות עולם

תראג פה • להפקד כלי מלחמה : דמית
מבני עליה • ניה יחסרך • עיבת שפל
ומורד : אף כי מחמדי תבל אשר תבקש •
סלונים וסרבים הם אתנו : מיום אשר פקד
יי את האדמה • להסגיר בגושיה רוח חיים
הלזו ותהי לאדם • הן המת ארבו לדמו •
והם היו בעוכריו : החשקים מחשכים •
וכלי הנשקים שקים • הפנינים צנינים •
והשושנים קמשונים • הרהבים להבים •
והזהובים זכובים • ותענוגות בני אדם שדה
ושרתן • ואתה תבקש לך תאורת גדולת
באלה • אל תבקש: ומה לעשות • רק להנהיג
הזמן כחנה יגד הבר עקשופת לתולית אהבהו
אבל על פי מדותיו • תיסרהו אבל כפי
תכונותיו : תשמוח במעט המושג מתועלותיו
והשגתו • ועיני חבחינה תעצים מראות •
במח שיתרשל מהועיל או שזיק : אפס כי
חברת הזמן • מצללי ערב מחירת הנטיח •

בחינות עולם

כעלם יאסוף אל ידו • ניצוץ השמש מלא
קומצו • ובפתחו עומד מרעיד • כי איננו
רואה את כל מאומה בידו :

ה

ראה זה רעה חולה • לא זורה ולא חובשה •
בהתעצם תשוקת משכיל • לתכלית
בלא הועיל : בהגדילו מועצות נמרצות •
ועשתונות משתנות • להרבות מהר ולהרחיב
מתן • נטושים עלי ארץ בחלפו • נעזבים
אחרי נפלו • כי מה חלקו בביתו • מכל עמל
שיעמול לגויתו ואדמתו • מלבד ארוחת
תמיד • ומעשה שולחנו : ושאר מכמניו •
ובתי נכאת וצרי • אשר הפיל לנפשו חבלים
בנעימותם • מה כשרון לו מהם • כי אם ראות
עיניו : אף כי הם יהיה לו למוקש • ברוממו
חלקי נפשו חעבדים • והעבירו החפשי מהם

בחינות שלם

חשוב : כל אשר תאמר הברת פחותי
כחותיו • ינתן לה • ובכל אשר יאוו • הם
יקחו חלקם • וככל ביחידתו בירכתים תרדם •
יחידה היא • והיא מתנכרת • אם יבקשו
תבונות מפיה תסכל • תאלם עצתה • נתקו
מורשי • כהנתקפתיל הנעורת • בהריחו אש
ביראה ורעד : הוזה פועל חכם • הימתק
נזיד עדשים • בו תמכר בכורה • או היטב
מלא כף נחת חלש מושג • ממלא חפנים אלף
עמל ככאוב • הטוב שישישו בני מעי •
ונפשי תאבל : אדמתי עצם תאדם • ונשמת
תשם : ומה יתרון מולך בחזיון לילה •
נבחזקתו וטובה לבו יעור • והנה חלונ • או
במראה יתודע יתהכם • אליו יאספו עדרי
בעלי אסופות • והקיץ וריקה נפשו : או לו
איש זרוע שיפול • חרועו תשבר • אי לא
איש זרוע • ארץ תנחלהו • כי לא לו יהיה
הזרע • אשר ירש הארץ :

ורעה עור מזאת עצם תשוקות האיש
 ההמוני • שיגיע תקופות הימים •
 להגיע למבוקשיו • ואולי עם זה לראות
 ברעתו • כלתה נפשו שתכלה שנה •
 וקללותיה תגלינה : ואיכה ישמור מה
 מלילה • שבין לילה יאבד • או יאמר מי
 יתן ערב • בו ימולל ויבש : איך ישאף צל •
 אשר עם נס הצללים • ינוס ליחה • ושאף
 צמים חילו : או יבטח על חברת נשמתו וגוו •
 כבוא השמש מועד צאתה : יצפה ליום יספה •
 יחכה לקץ ימים • יקוץ באימים • למועדים •
 ימערורגליו : לשנים ישתנו סדריו • לשמויטות
 ישמט • ליובלים יתאבל : נכספה נפשו •
 שיכספו פניה • תשבע בהרפה • חכתה
 שתוכה בלי המלה • העל זאת לא שמת לבך •

בחינות עילם

ברצותך לדלג במהירות בהרף עין מראשית
השנה • ועד אחרית השנה : ואם חשקת
עבוד האדמה • כעבוד אלהים מאהבה •
איך תאווה יום תשמטנה ונטישתה • אין זה
כי אם רוע לב :

ז

אם לוקחת נפשי שמץ מנתיבות כאלה •
למה לי חיים • אם קצרו מסעי ומהלכי •
אל מחוז החפץ • מה יועילני במעברות • כי
ארכו לי שם הימים • אם להשגת תכלית
רהוק נבראתי • ואני אתנהלה לאטי • מתעצל
טוכן יר • נלאה להשיב אל שולחי דבר :
מה תמרצני שיבה טובה • ושנות חיים
שיוסיפו לי • מה יוסף ומה יתן : אם לעשות
מלאכתי שולחתי הנה • ואני רפה ידי •
נגוע הטיול ונזוכה הבטלה • מה ייטיב ומה

בחינות עולם

ירע • שבתִי הבית מעט או הרבה : ואם
רואה אני הרעות והטוב • ובחור בטוב בל
אדע • מה טוב כי אדע • וכי אבין : וכי
אומר • מה נתוקלחכי דרכי • מה טוב כל
מעִיני לעיני • היתאמת בחירתי • היאמן
דברי • כי יטיב לנפשי אורח אבחרהו •
הייטב בעיניי : או התישר דרכי • לדרוך
במותי גאותי • כי היא ישרה בעיני :
האתעצם • כי נסכתי מלכי • ישפר עלי • אם
בחצר מלכי • שקר נסכי • או כי אעריך עצתי
הנבלה • אם נערץ בסוד קדושים • המוני
יערוץ • או כי אאמיר אמרתי • אם מרה
תהיה באחרונה :

ח

העולם ים זועף • רב מצולה • רחב ידיים •
והזמן גשר רעוע בנוי עליו : ראשו

בחינות עולם

אחוז בחבלי העדר • הקודם לריויתו •
ותכליתו לראות בנועם מתמיד לאור באור
פני המלך : רחב הגשר אמת איש • וגם
אפסו המסגרת : ואתה בן אדם • על כרחך
אתה הי • עובר עליו תמיד • מיום היותך
לאיש • בהביטך קוצר המסלול • ואין דרך
לנשות ימין ושמאל • חתתפאר ביד ושם •
בהציצך אבדון ומות לך חומה • מימינך
ומשמאלך • היעמוד לבבך • התחזקנה
ידיך : וכי תתהלל בהמדת קנין • ורב עגין
אשר אספתו • בזרוע חשפתו • אשר בקשתו
בקשתיך • ותרר לרשתו ברשתך : מה
תעשה לזעף הים והכינו כי יתגעש • ושטף
ועבר • ובית מלונך • אף הוא יחשב להשבר •
זה הים הגדול אשר אתה בקרבו • התפאר
עליו • גם השתרר על פרשיו ורכבו • צא נא
עתה והלחם בו : גם כי תהוג ותנוע • מיון
תנואות גאונך • אשר יונך • מעסיס רמוגי

בחינות עולם

רוממותיך • שהמה רמוך • כמעט במעט
נטותך אנה ואנה • תאבר ברנע במצולות
נבהילות • ודמך מידם אין מבקש • תלך
מתהום אל תהום • נבוכ בנבכי ים • ואין
אומר השב :

ט

האבטח על שקר • האשען על משענת
קנה רצון • לחשוב מלון אורחים
אשר כזה • מבצר משגב ובית מקדש מלך •
כנף פרעוש • צפורן שמיר • קורי עכביש •
ראמות וגביש : כי תראה הימים נעימים •
והזמן מפוז ומכרכר • והרגע הולך להרגיעך •
והשעה מישתעשעת • מושחת לפניך בתבל
ותבו בלבבך לאחרית הימים • על שקר אתה
בוטח : צל הקיקיון אתה רואה • כהר
גבוה ותלול : העל אלה השלכת נשמה

בחינות עולם

אחרי גיו • הסיבות דרכיך • אל מול גוגי
תענוגי בשר • וכל אשר תראנה אוהבת
אלהיה • כזוכרת אחריתה • כמצטיידת
לדרך בעמל ידיה • תרגונה • מידי עלותה
בבית יי כן תכעסינה : העל הבלי חמורות
מדומות • תטוש יקרה נצח חמדת עולם :
והיה כי ישאלך לבבך מחר • בקפוץ ילדי
היום • מי ילד לי את אלה • אף אתה אמור
לו • שרירות לבך ועצתך הרע : היקלקל
עבר מלאכת הקו • ורוח המושל לא תמאסנו •
היתהלך איש את אדוניו בבלי דעת • והוא
לא שונא לו :

יוד

ומה תתהלל הגבור • בדעות נאות דשא •
אחרי הבהורים לעיני השמש •
בחרב"ץ בפקד אבניך בצהרים • עם

עררי חבריך. האומרים לנפשם אכול ושתה.
 ולבם בל עמם. אשר אין לפניהם. כי אם
 גויתם וגובה רימם הנדוכי. נשיאים ונשים
 ורוח אין: הלא ידעת כי יש למעשיך זכרון.
 וכי יש למעלה ממך. עין רואה. ואוזן שומעת.
 את כל שאנך. ואת כל התרגוך: ועתה
 על מי בטחת לפרוץ נדרות. אשר יסדו אבירי
 הרועים: המבלי אין אלהים עליך. לדעת
 את מוצאך ואת מבואיך. המבלי אין קברים
 תחתיה. להנקם בתוכם מאויבי יי: ואיך
 לא שמת על לב. כי התמורות המגיעות.
 שלוחי ההשגחה לא יסבו בלכתן. לגמול
 ולענוש פרטי האדם וכתותיו: וכי מפי עליון
 תצא. השפלת הנדיב והרמת הגבל. יום
 יעלה במעלות איש הבליעל. מיי היתה
 נסבה. ויום משמים ירד איש האלהים.
 המלך דבר רדה: ואיך על אלה לא פקחת
 עיניך. הסיתוך וגם יכלו לך. רעיונים זדונים

בחינות עולם

וסעיפים נרפים : יומם יעצוך כליות כלות :
אף לילות יסרוך בשוטים : המתיקו לחכך
רגבי הכשלון • בחמאת פתנים • בחמת
תנינים מסוכה: זבעלילות השחיתו התעיבו •
הכאיבו לך כל חלקת טובה ותשועה בחלקת
אמרים רכו משמן : מה לך נרדם • למה
רמוך • לתתך יורש עשר ארצות באלה • כל
ימי עולם • ואתה שאול בירכתי ביתך מדת
הימים : ארורים הם כי גרשוך • מהסתפח
בנחלת קדושים • מצורם נחצבת • נהתערב
בסוד חיות ההויך • ומעונות אריות היו לך
למען : ואם על אוצרות מופז • וסגולות
מדינות אשר כנסת • הוספת גאווה לגויה •
בהשפילך לפניו רוח גדיבה • ראה הוכת
בשבת סכלות • ונגזי עורון : העל אוצרות

בחינות עולם

חושך • צררת שנאת צרורה בצרור ההיים :
העל רצי כסף • עשקת ורצות • כוסף אמיתי •
ותשוקה נכבדת : אפס כי לא תהיה תפארת
הממונות נמשכת • עוד מעט • ויצא רוח
אלהים לבזור רכושך • והיה כלא היה •
חמשים אלפי זהב • אשר בקנינם מכרת נפשך :
יתהפך הזמן כמעט רגע • לקחת חן וכבוד
מעל ראשך • תרד אש מן השמים • ותאכל
אותך ואת המשיך :

יא

ומה אחמוד אדמה כאדמה • וצבא כצבוי •
שמורה עברתה בהברתה • אמיץ
קשורה בקשורה : מתקה וציפה • כקש
בסופה • אחריתה וסופה • כקנה בסופה •
קלון מתמיד והרפה רציפה : או מה יתענג
בשרי • בהתבשר על רוב שנים • ומתבוסת

בחינות עולם

תמותה אין מנוסה : מה יגבר לגבורות •
עברת וקברות אחריתם • או ישמן לשמונים •
אשמנים בצדם • או יתעשת לתשעים • אין
תשועה בגבולם : היתנשאו למלוך נמלים
יתמוללו וימולו • רמשים ימסו כמו זים •
ואם יום או יומים יעמדו • הלנצה חרב לא
יאכלו • ואיך תצלחנה שדמות סדום •
ועמרי עמורה :

יב

תבל מקור הבליה וההפסד • המהבליך
נייחל להתנחל • להשאיר לנו אחרית
ותקוה : מוצא העדרים • המזנך נקוה למצוא
שם ושארית : כי אתור בהקירת שרשך
ומוצאך • מאין באת • ואיך נוצרת • לדעת
התוכלי להשיב • התצלחי למלוך : מצאתי
בוניך היו בעוכריך • ועושיך מהרסוך : ידי

בחינות עולם

מעציבך מעציבך • ומציבך מחריבך :
הרביצך בעש • יסדוך ברקב • המציאו אפס
מוזגך • נמסה הרכבתך : אבל אחרי עמדי
על מומך • וגלותי הרפתך לכל מוצאך • האלך
אחריך • האתכבד בחברתך • האוסיף עוד
חשוק כיופיך • הנראה לעיני • אחרי בזיתיו
בלבבי : ואיך אסכל • אנפשי אשכל •
ומאשכול מרורות מרוריד • ומלענות ענבך •
אקו עשות פרי ותנובה : המעוז צחנת
שחינים • בחמת תנינים • אוציא מתוק •
וכגויות הארי והדוב • ארדה דבש : אף כי
בחזותי • חשוקיך בני בלי שם • ואנשי השם
המה שנואיך • ראיתך תלקטי הקליפות •
והתוכות תורקי • תאספו האספסוף • תקרבי
הריק • והמלא תסיעי : בזאת תעירי על
שורשך • רוכלות המכשולות • סוחרת
החסרונות • בזאת תכריזי על גבלותך •
אשת לפידות • בהשתדליך כל היום •

בחינות עולם

ברוב רשעתך • בהשתגעך כל היום •
להתוות על דלתי בתי נדיבים • תיוהשחתה
ומפלה • ואת בתי הנבלים • תבנה גזיו ואבן
יקרה • אש חרונוך בנן אלהים • בעצי הלבנון
מתלקחת • והסנה איננו אוכל • ארזים תגדע •
ולשקמים תחליפי כח : תאפילי הוללה
מהללי הילל בן שחר • תשחרי לבנת ספיריו :
תכבסי בנתר חלאות נכתמי עון : לזיוף
גלויים • ובתוכם ארבם : ומה לי ולך גברת
הנבלות • תדברי רכות • לרכי הלבב • אחר
תשברי גרמיהם : תיטיבי ראשך • תשקיפי
בשחר בער הלונך • ואחר תעיף עינם ואינך :
יוצץ כבודך סביבות אהלם מעט • ואחר יעלם :
שולי מעליהם על במות זמנם תסחבי •
כמעט רגע אחר תנהגם בסבחי המלחים •
סחוב וחשלך : יאציל כרגע קטון רצונך • על
ראשיהם לוית חן והדר • ועזר מעט ישולח
קצפך • משוך לויתן בהכה ניכת הרב ואבדן :

בחינות עולם

היית בעיני כאשה זרה • סכלה זוללה • כל
אשר יוסיפו לאכול מפתה • ולשכב בחיקה •
והיה לה לבן • אז תפשע לבנה בעת ההיא •
ואח או בן השנואה לא תכיר : שמעוני אחי
ועמי • זאת המרטשת עולליה • ברוע מעלליה •
זאת עצתי עליה • סורו מפתחיה שהמה
פתיחות • ומנגד עיניכם הסירות • אל תפקדו
את הארורה הזאת וקברוה :

יג

ואיך אבטח על זמן • ירופפו עמודיו • הרריו
תלויים בסערה סובבת • אין מעצור
לרוחה • ישתנה בכל חלק מרגעיו • בעלות
וברדת אין מספר : בחזותי סביבי יקרו •
אכיר הבל ובוז אחוז בצר • עקרו • ובראותי
באוצרי זהבו • ארגיש נחש הנחושת כרוך
בעקבו : כל אשר יוסיף להטיב • אומר

בחינות עולם

לרעיוני דעו נא וראו • כי רעה זה מבקש :
ואני כרחל נאלמה • משתאה מחריש •
מתעצב לעבר • נבהל להווה • ירא לעתיד :
מתנהל לאטי • נושא עול סבלו • סובל על
כרחי • עד תום כחי ונוס לחי • המון תמורות
בזמן קצר וצבא חרפות • עשרת אלפים
בחדש חליפות :

יד

עתה אומר שצדק מאמר החכם • אשר
חשבנו שסכל הבנתו • באמרו הזמן
ענין אלוה • לא תישג אמתתו : או לעינים
שכך רואות מצבאות שואות מהומותיו •
ויוסיפול להתאבק בחיקו בלי ישביתו מלאכת
המשיש : כל עוד יוסיף להתעולל במ •
השמחים אלי גיל • בראותם יתעב שיאם •
וינשא תועבותם לעניהם • ולא יסקלוהו :

בחינות עולם

בשפכו למעמסות תוכחות לחוצות • ונאצות
נמרצות בראש כל חוצות : ועניהם הרואות
ולא יחוש • כאלו יצחק אליהם • ולא יאמינו •
לא האמינו לשמועתו • אורבי מחולות •
אוהבי כלולות • חושקי יעלות • נושקי אילות •
שוחר יעדני • סוחר ירנני • חשבוהו כמהתל •
ויהי כמצחק בעיני חתני :

טו

ובחפשי אמתחת עתותי • אם אמצא נביעי
הוד וקני מנודה • האם יוכל זמני
כברני • גם כי יהיה בעוזרי : שבת ואראהו
קצר יד מהושיע • למשול במכאובי להסירם
מעלי : לא יסור שבט פחדו עליהם • ולעצור
במחריבי לא יעצור כח : כי יבחרני מיתר
שכיני • לצפני בסוכה מרוכסי מהומות
מקריות • מרגשת שואות רצוניות • ונתנני

בחינות עולם

עליון נגד אחי • נמלט משבכת המבוכות
הנמשכות לבהירה: היש לאל ידו להצילני
מכמה פגעים טבעיים מוכרחים • והמון
תוצאות תלאות משמים ילחמו בי • כי אראה
כדורים יקרים מסודרים סביבותי • כדור
יצנפני צניפה • והמה נפלאו ממני בפלאי
מעשיהם וגבורותיהם • תאבד כל חכמה •
וכל בינה תסתתר • לשער גודל רחקיהם •
ומרחבי קצותם על נכון • ארץ נתנה
באמצעותם מערה שפלה • אליה ישפכו כל
מותרות הטבעים ועפושיהם: ובשאתי עיני
ואבינה בעליונותם המופלא ממני • ורבבות
גדודיהם עוטרים עלי • ועל אנשי אשר בקצה
המזרח יושבים • בקצה נקודה קטנה • שפלות
המקומות • אחרי התחלקה לאיקלימים
ומדינות ועירות ובתים • מקומי כשיעור
יתוש כשיעור קומתי וצל קורתי הקטנה •
באחד בתי עיר קטנה אחת: היתפאר הלש

בחינות עולם

אשר כמוני על אלה הגבורים • החוצבים
קבריטרם היותי : וכל הימים אשר אני חי
על האדמה • האכון אני ומלכותי • והמה
יטוני לכל אשר יחפצו : מה ישתרר צער
זבובים • קצוץ כנפים • שקוע בכלא • מעוך
בכלובי וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו
ומשמאלו • היוכל זמני מלטני מפחד אחת
הפחתים קטנים • אשר ממרום יכרו לרגלי •
אשר מעת היצירה ערבים להובילני אליהם:

טז

אלו הגופים הנוראים • שמם בוראם עבדים •
מתמידים להתענג בסיפור כבודו מבלי
שפה : מבלי היות ללאות ולעמל • מעמדם
במערכות שם יתנו צדקות • ולא נתנו
לצוקות • המה יעבדון שרי • ולא ידעו
שרון : ואף גם זאת ביכולת הטביעם בוראם •

בחינות עולם

בגורתם היקרה • נתנם בחילוף מצבם •
ומהלכים הפכיים • מחייבי פעלים בשפלים •
בהנעת גופים שובתים מתים • ונתינת הכנות
לקבל צורות • להשיב מתלבש המתבייש
ממערומיו : לא שלכך נוצרו • לעבוד יצורים
אובדים • שהמה נכבדים מהם וגבוהים
עליהם • חלילה ליוצרם • להכניע היקר
לזולל • והעומד לאובד : ולא יחשב פועל
חכם • שיכין כלים משקלם עשרת אלפים ככר
כסף • לעשות מחט ברזל אחד : אבל בראם
בתבונה • לא ידעה בלתו • אשר דרך סבובם
ולכתם לעשות מלאכתם • הוחן להם מן
הטוב • שיעור רחב ידים • כיד אלהיהם
הטובה • אשר כן יסד • וישבעו ויותירו כדבר
יי : יוקח להם מיטב השפע ראשונה • לתתם
יושבים ראשונה במלכות • וכל המלאכה
נמבזה ונמס השליכו ארצה • ותבל ובניה
תהיה בנותר :

צעיר אני לימים • והמה ישישים • בער אנכי
 מאיש • והמה חכמים מהוכמים • טרם
 אוצר בבטן • שפכו הסוללות להסגירני • טרם
 הבראי • כוננו המצודות לצודדני • ועד לא
 אצא מרחם • לכדו הנעברות לתפשני • המה
 צברו עפרי • המה קרוני וימינם טפהוני :
 ואולם כפי חיוב המערכות • לא משנאתם
 אותי • שמוני מתחילת היצירה • חלוש
 ההרכבה • רפוי המזג • נתר הקשרים • וכי
 יפגשני עת ופגע • כי יקרבו שמש ושרב
 להלחם בי • או תער שכירה • וקרח נורא :
 או אחשא בשפתי להתקשר במעדנות • פי
 כסיל מהיתת הגופים העלולים • רגע ימסו
 אסורי בניני • ושפל שיאי • נופל למשכב •
 וחליתי והייתי כאחד האדם אשר מאסתיו :

בחינות עולם

שקר אז ההון • והבל ההצלחה • והיתרון
אשר יעניקני זמני • באהבתי אותה : אספו
לי חסירי • רופאי גלעד • קראו לי נאמני יודעי
צירי • עוד הוסיפו צרי • חפשו אלי ספר
רפואות הננוז • וחקרו כל חכמת מצרים
ושאלו את החרטומים • היש מגיד לי במה
ישוב כחי • במה אוכל לתקן • את אשר
עותו המצב השמימי מיום הוסרי • היוכלו
כל חכמי הגלילות • ואם יותן להם מלא ביתי
כסף וזהב • לעשות ארובות בשמים • להזיל
ולהשיל מהם דרך ארובה כוחות אחרות •
ובנין חדש להשיבני רענן כברוש ובריא
אולם :

יח

ובלעדי אלה • האתפאר בחברת זמני
ובריתו מאימות עצומות ובהלות

בחינות עולם

גדולות מאלה • האלהים עשאו שאירא
מלפניו : בחערות עלי • ואני שליו בביתי •
רוח ממרום גדולה וחזק • ישבר הסלעים
הגבוהים • יפיל החומות הבצורות חתבטח
גויתי • ואם בקיר החומה היא יושבת :
חולת זה • האמלט מרגז חזיו • קולות במקלות
ישברו מפרקת : ביום הגשם • בהראות
הברקים נמרקים • מחרכי ארקים נזרקים
בהשפך מבהיקי רקיעים • זועים משקיעים •
לא יערכם כל חרוץ : וזיקים חזקים ונזקים •
כל צר איננו שוה בהם : וקול הגשם כקול
מים רבים כקול שדי • ישטוף מדינות •
ישקיע מקומות • וכל מחנות ישים לחרדה •
כל גנות בפלגות • מזרם וממטר כל חוצות
רחוצות • ורחובות תלכנה מים : קפאים
קצת הקפאה לחחק הקור • וישליך שלג
בפתים • לא ימגנו קירות מקרירות • ולא
תציל צנה מצנתו • או קפאו קפיאות שלם •

בחינוח עולם

וְהָיָה לְאָבֵן • וְנָתַךְ בְּרֹד אֶרֶצָה • עַד הָרָאוֹת
אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת • מִמַּחְצֵב אֲבָנֵי שֵׁשׁ מִהוֹר •
לְמַעַן הַכּוֹת כָּל מוֹצֵאֵם • וְכָל עֵץ טוֹב יִפִּילוּ •
הַיַּעֲמוֹד שֶׁלְטוֹן • הַיּוֹעִיל הַצֹּלַח • לִפְקוֹחַ
עֵינַי אֵן אֲנוֹס לַעֲזֹרָה : אַתֶּם רַעִי • רְאוּ כִי יִי
נָתַן אֶת הַחַצִּים בִּיד הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ • וְאֵת
קִשְׁתּוֹ נָתַן בַּעֲנָן • וְאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב שׁוֹלַחֲתִי
הִנֵּה כְּמִטְרָה לַחֵץ • אֶל הַצֶּעֶר וְהַסַּעֲרָה וְלֹא
יַחֲטִיאוּ : כִּי יִשְׁיַמְנִי וּמִנִּי מוֹלֵךְ עַל כָּל שְׂכִיּוֹת
הַחֲמֹדָה • מוֹשֵׁל בְּכָל מִשְׁאֲלוֹת עֵינַי •
הַיֹּשְׁכִּילִנִי סְגוּלָתִי בְּכָל זֹאת • לַהֲחַטֵּיא
כּוֹנֵנוֹת רַבִּי הַמֶּלֶךְ רוֹבִי קִשֵּׁת • וְהִיתָה לִי
נַפְשִׁי בְּכָל שׁוֹלְלִי לְשַׁלֵּל :

יט

וְכִי אִמְלֹט בַּחֲמִלַתִּי עָלַי • מִמַּהוֹמוֹת מִקְרִי
הַטֹּבֵעַ הָאֱלֹהִי • בְּכָל הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים

בחינות עולם

בשמים ובארץ • אשר תנעט הווייתם •
ומציאותם אפשרי רחוק : היוכל עוד כהי
ועוצם ידי להסיר מעלי נגעו תקופות הימים •
הסובבים עלי בתפידות • וחרושם הכרחי :
האביב לא יאבה השקיטני • כאובות
במכאובות הדשים יבקעני • הקיץ יקוץ
בחיי • במצוקות יציקני • יקיצני משנת
כינחה בקטב מרירי : החורף יהרפני למות •
יהרף לבבי מהיות שליו מפגעיו : הסתיו
יסית צנה • וסגריר לבלעני חנם • כאלו ישוב
הגלגל יתפלא בי • להוציאני מרעה אל רעה •
לרחותי מדהי אל דחי • וגם בהיות טבעי
הפרקים האלה • על תכלית סדורם : ויותר
ניהנה בהתעות סדריהם עוד יוסיפו צרה •
בהתחדש לאחד מהם מכוכבי המזרים • מצב
מיוחד מן השמש • יכפול חזק איכות
התקופה בשיעור נמרץ • לא אוכל שאתו :
או יהסרנו מהצריך להשלים תקון עוות הזמן

בחינות עולם

אשר חלף • ויעוררו תמורתם ביצורי נדווים
וכאבים • חדשים גם ישנים • גדולים מנשוא
וכלכל לא אוכל : ראה זה חדש ונפלא •
הכוכבים נזנסילותם כאלו נלחמים איש
ברעהו • לקצת התנגדות בפעליהם
המיוחדים : ואני רש ונקלה • וחלקי הבל
בעולמי • יפקדוני בשפלי משכנות מלחה •
יכונו נגדי חניתותם • יסובו עלי רביהם •
גם שנאתם גם קנאתם אני אסבול : כי
הצילני זמני מיתר בעתות ובהלות • היצילני
מאלו :

ב

ובלעדי זאת • היבטיהני על שלות זרעי
שיבא אחרי • וכי יודע אם ישוב
וניחם על טובות גמלני • ויעשה עמהם רעה •
בהתהפך לבב עתי להם לאכזר : אחרי

בחינות עולם

שובי לעפרותי • תחת לכתו אתי בשלום
ובמישור • וכופר בריתו את מות : אבל
זה • ואם הוא מין ממיני עצבונות האנשים •
לא עליו אחרד או אתעצב • כי מה יגיע לי •
אם הבאים אחרי ירעו בהמות בהררי אלף •
או מעט הצאן ההנה במדבר : ומי גבר חכם
יחוש לבאים העתידים עורר לויתן למועד
שמורי אם שלום ואמת יהיה בימיו : כלנאקתי
וצעקתי על עתי בבגרו • כי בהזותי חזות
שוא אחזתני • בתתו המוני וצבאי לתמורות •
כל ימי צבאי מרמס : אדעה מה חדל חלדי •
מה נאלח כלחי • ואמאן הנחם : אי שמים
ישומו על זאת • אם בריאות • בריאות
ושובות יברא יי • וברא אתהן בחרבות •
יצוה על רוח ממרום ממקום קדשו • יתהלך
לנוע מצוי עדן • על עצי השדה • ואחר כן
יאכלם עש ורקב : ואיך אראה אריות יוארו •
וגורים יגורו • כבשים יבושו • וחורים פניהם

בחינות עולם

יחורו • סגנים בגנות עגונים • בחורים בחורים
נחבאים • ופחות כשפחות בפחת ופח
נלכדים : השמים והארץ רגזו ואל תחדלו •
מנפש קדושה תשבות ממעשה תקפה • ולא
תנפש • מהשיב רוח יקר הולך למושעות •
מהוריד נשמת אנוש מחדרים עליים לצלמות
תחתיה • מני שים אדם עלי ארץ :

כא

חמסי על מעשי ועל פועל ידי • ומה אזעק
ואשוע • ומה יי אלהים אדרוש ממך
היים וחסד • אם חפץ לבבי להמיתני • אם
אין אני לעצמי • מה אתי : מה בצע • באותה
חבה יתירה שתודיע לי • אם אנכי שנאתיה:
אם ידי עצבוני • הכעסוני בהבליהם • מזו
תשמחני יי בפעלך : ואם סעיפי גוזלי כבודי
בחלו גרו • מה תעניקני יקר וגדולה : ואם

בהינות עולם

אני • אני הוא המונע מפני הטוב ברבות
הטובה • יי אלהים מה תתן לי :

כב

יי אלהים אתה ידעת את האיש ואת שיהו •
בחנת בנת לרע • תתאר כל גבוליו •
חדרי יצוריו וסתריו אתה חופשת • כי מששת
את כל כליו : עליות העולה על רוחו
מרווחים • כוני כונתו פתוחים שקופים אל
מול פני מדעך • אתה הצבת מוקשי חרוך •
ילכדנו בערמתו : אתה מושל בגאותו •
תסוב פלכיו נסיכיו מטריפי חוקיו • נותני
להמו פשתו שנינו ושקויו : אתה כוננת
דרכיו מערכיו • חניכיו ילידי ביתו : כנפי
שחר תשא • יוניו וליליו אתה יסדת •
ומספר רגעיו תגיד • תשים שפלים מבור
תהתיית למרים • גבוהים עליהם צוללים

במצולה : תפיל משמים ארץ נדיבי ארץ
 בשבט עברתך • תתן מחבק אשפותות רוכב
 שמים בעורך : אתה חזקת בריתי שערי
 שומרי תורה נוצרי משפט : אתה שברת
 ראשי עם הארץ • אתה רואה כליות ולב •
 ומבין אל כל מעשיהם : הדומך מרום עולם
 על גפי מרומי היצירות • יאריכו ראש
 להפליא כבוד • ליחד ממשלה : שם חביון
 עוץ • שמה מרכבות כבודך • לאמר אני
 ואפסי עור : שמה צפנת דורך • הגדולה
 והגבורה והמתנשא לאמר אני אמלוך :
 גבהת מכל יש • התרוממת מכל גמצא •
 ועיני רצונך בשפל מצבינו • ישוטטו מראשית
 שנותינו בהם עד אחריתם : גדלת מאד
 מהבלי פעלינו • והבלי פעלינו תבחן :
 נוראות נפלאות על כל המעשים • וזכר כל
 המעשים לכניך בא :